

Силабус навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

за спеціальністю **G5 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка**

галузі знань **G Інженерія, виробництво та будівництво**

Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язковий освітній компонент, що формує загальні компетентності
Семестр	1 (перший)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3 кредита/90 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення практичного курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є мова фахової галузі, а саме – електричної інженерії. Тому значну увагу під час вивчення всіх тем відведено на засвоєння мовних стереотипів комунікацій фаху радіотехніка. Робота над культурою мови здобувачів освіти проводиться з урахуванням двох аспектів: підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів та їхньої фахової мовної культури. Для того, щоб навчити здобувачів освітніх послуг працювати з різними видами словників, збагатити їхній лексичний запас термінологічною, галузевою лексикою, навчити складати тексти фахової документації, удосконалити вміння грамотно і зв'язно будувати текст, особливу увагу на заняттях зосереджено як на різних видах словникової роботи, так і на різнотипних правописних вправах. У процесі опрацювання термінологічної, фахової та інших груп лексики звернено увагу на правопис, граматику, вимову й стилістичні функції аналізованих слів, що сприяє підвищенню загальномовної культури майбутніх спеціалістів

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою курсу є: сформувати національно зорієнтовану мовну особистість, ознайомити здобувачів освіти з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів, навчити їх професійного мовлення, збагатити словник термінологічною, галузевою лексикою; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців-радіотехніків, формувати практичні навички ділового усного й писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності
Чому можна навчитися (результати навчання)	РН16 Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською та іноземною мовами. Після вивчення курсу здобувач освітніх послуг спеціальності <i>«Електронні комунікації та радіотехніка»</i> повинен знати: значимість вивчення курсу <i>«Українська мова (за професійним спрямуванням)»</i> для нього як спеціаліста в обраній ним галузі; функціональні стилі української мови та їх застосування в майбутній професії; поняття <i>«літературна мова»</i>, <i>«мовна норма»</i>, функції мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, композицію публічного виступу; вимоги до мовлення і мислення; сутність, види, завдання етики ділового спілкування; мову своєї професії, термінологію фаху (<i>кольорометрія, мережа, радіодіапазон, інтерфейс, логометр</i>), джерела поповнення лексики сучасної української літературної мови, зокрема в галузі <i>електричної інженерії</i>; особливості використання багатозначних слів цього напрямку (<i>гніздо, дзеркало, доріжка, жало, знак, вікно, форма</i>), паронімів (<i>база – базис, кристал – кришталь, екранувати – екранізувати, тракт – трактат</i>) та омонімів (<i>пара, плата, ЛІС, миша, граф</i>); основні правила українського правопису, правила написання слів за фахом, як от: <i>висотомір, вологовмісний, декодування, ехозчитувач, напіваавтомат, теле- і радіомовлення, кабелепровід і под.</i>; правила наголошування слів: <i>кольорометрія, мережа, радіодіапазон, інтерфейс, логометр</i> та ін.; морфологічні норми сучасної літературної мови (специфіку вживання частин мови у професійному спілкуванні радіотехніка); синтаксичні та пунктуаційні аспекти професійного мовлення <i>радіотехніка</i> (будову

	словосполучень і речень, розділові знаки в простому й складному реченні); призначення, кваліфікацію документів, вимоги до складання та оформлення різних видів документів, що будуть необхідними в роботі фахівця-радіотехніка
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5 Здатність працювати в команді. ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Після вивчення дисципліни здобувач освіти повинен: знати визначення основних понять з навчальної дисципліни та вміти практично застосовувати їх у своєму фаховому мовленні; вміти користуватися різними видами словників (лексикографічними, термінологічними) та довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення культури фахового мовлення; вміти знаходити в тексті й доречно використовувати в професійному мовленні свою термінологічну лексику та професіоналізми, синоніми, пароніми, омоніми; знаходити в текстах та редагувати синтаксичні, орфографічні, морфологічні помилки, уникати їх у власному мовленні (усному й писемному); складати різні типи документів, використовувати практичні навички складання документів для вирішення професійних завдань; володіти здатністю використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи ділового спілкування: вести партнерські переговори (в тому числі по телефону, онлайн), проводити збори, наради, ділові зустрічі з урахуванням етики ділового спілкування; уміти збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації та майстерно виступати на публіку із заздалегідь продуманим і підготовленим виступом; уміти управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних професійних умовах тощо
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: 8 модулів: 1) «Мова як засіб професійного спілкування. Культура фахового мовлення», 2) «Лексичні засоби української літературної мови у професійному спілкуванні»; 3)

	«Морфологічні норми української літературної мови у професійному спілкуванні»; 4) «Орфографічні та орфоепічні норми української літературної мови у професійному спілкуванні»; 5) «Синтаксичні норми української літературної мови у професійному спілкуванні»; 6) «Стилі української літературної мови»; 7) «Форми та культура усного ділового спілкування»; 8) «Культура писемного ділового спілкування. Складання та оформлення професійних документів». Кожен із модулів охоплює певну кількість тем. Види занять: практичні, самостійна робота. Методи навчання: репродуктивний, частково пошуковий, пояснювально-ілюстративний, дослідницький, проблемне навчання, евристична бесіда, метод застосування теоретичних знань на практиці, навчальна дискусія, онлайн. Форми навчання: очна, дистанційна
Пререквізити	Українська мова; фахові дисципліни
Пореквізити	Діловодство; фахові навчальні дисципліни. Практичні вміння й навички можуть бути використані під час написання дипломної чи магістерської роботи
Інформаційне забезпечення	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА Основна 1. Антонюк Т.М., Борис Л.М., Стрижаківська О.С. Українська мова (за професійним спрямуванням): Навчальний посібник для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації. – Чернівці. Місто, 2010. – 248 с. 2. Антонюк Т.М., Стрижаківська О.С., Борис Л.М. Навчальна програма дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста. – К, 2010. 3. Антонюк Т., Кабаненко А., Полторацька А. та ін. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальна програма дисципліни для закладів фахової передвищої освіти, що здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів. – К, 2022. 4. Богатько В.В. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник для самостійної

роботи студентів / В. В. Богатько, Л. В. Прокопчук. – Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2012. – 246 с.

5. Глущик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник. – К. : Арії, 2009.

6. Зубков М.Г. Українська мова: Універсальний довідник. – Х. : Школа, 2009. – 512 с.

7. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник. – 2-ге вид. – Київ : КНТ : ЦУЛ, 2012 . – 293 с.

8. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник/ За ред. Н.Д.Бабич. – Чернівці : Книги - ХХІ, 2006.– 496 с.

9. Пентиліук М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 220с.

10. Прокопчук Л. В. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник / Л. В. Прокопчук, Т.В. Савчук. – Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2015. – 278 с. 14.

11. Терещенко В. М. Навчально-методичний посібник: методика реалізації Українського правопису в новій редакції у закладах загальної середньої освіти / В. М. Терещенко, А.О. Панченков. – Харків : Соняшник, 2019. – 256 с.

12. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посібн. (упор. А.В. Лисенко, Т.К. Ісаєнко, С.М. Дорошенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 280 с.

13. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. – К., 2019.

14. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – 3-тє вид., виправл. і доповн. – К. : Алерта, 2013. – 696 с.

Додаткова

1. Гуржій А. М., Мещанінов С. К., Нельга А. Т., Співак В. М. Електротехніка та основи електроніки. Підручник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. – Київ : Літера ЛТД, 2020. – 288 с.

2. Магро В.І., Рябчий В.Д., Гусєв О.Ю. Вимірювання сигналів у радіотехніці: Навчальний посібник. – Дніпро

НТУ «ДП», 2018.

3. Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М., Кавера Н.В.. Практикум з української мови за професійним спрямуванням: навч. Посібник.– 2-е вид. К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 296 с.

4. Прокопчук Л. В. Культура ділового спілкування: навч. посібник / Л. В. Прокопчук. – Вінниця : ООО «Планер», 2011. – 112 с.

5. Токарська А.С., Кочан І.М. Українська мова фахового спрямування для юристів. – Львів : Світ, 2008.

6. Українська мова: Енциклопедія. – К. : Видавництво "Українська енциклопедія" ім. М.П. Бажана, 2004.

7. Чорна В. В. Технологія електромонтажних робіт : підручник / В. В. Чорна, С. В. Чорний. – Х. : Компанія СМІТ, 2014. – 288 с.

8. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. – К. : Арій, 2009.

9. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Практикум з українського ділового мовлення: Навчальний посібник. – К. : Арій, 2009.

10. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. – К. : Алерта, 2009.

Інформаційні ресурси

1. Культура мови на щодень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kultura-movy.wikidot.com/about>

2. Культура слова: мовностилістичні поради від Олександра Пономарева. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ponomariv-kulturaslova.wikidot.com/>

3. Лінгвістичний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.info/>

4. Неправильно-правильно. Довідник з українського слововживання М. Волощак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nepravylnopravylno.wikidot.com/>

	5. Нова Мова. Проект розвитку української мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.novamova.com.ua 6. Сайт Олександра Авраменка http://avramenko.com.ua/ 7. Уваги до сучасної української літературної мови від Олени Курило. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kurylo.wikidot.com/ 8. Український лінгвістичний портал. Словники України on-line: словозміна, синонімія, фразеологія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/ 9. Уроки державної мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mova.kreschatic.kiev.ua 10. Чи правильно ми говоримо? Посібник Євгенії Чак. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://chak-chy-pravylnomyhovorymo.wikidot.com/vid-avtora 11. Як ми говоримо. Поради від Бориса Антоненка-Давидовича. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yak-myhovorymo.wikidot.com/ 12. Словник української мови. Академічний тлумачний словник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sum.in.ua/ 13. Академічний тлумачний словник української мови в 11 томах. Київ : Наукова думка (1970–1980) (СУМ-11) http://surl.li/ekevn 14. Академічний тлумачний словник української мови в 20 томах. Київ : Наукова думка, 2010 (СУМ-20) https://1677.slovaronline.com/ 15. Російсько-український словник сталих словосполучень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/peredmova 16. Словник термінів міжкультурної комунікації Ф.С. Бацевича. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://terminymizhkomunikacii.wikidot.com/peredmova
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання № 11, проектор, екзаменаційні білети (карткові завдання)
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Іспит
Заклад освіти (факультет)	Чернівецьке вище професійне училище радіоелектроніки
Викладач	Проданчук Оксана Миколаївна Посада: викладач Категорія: вища

	Звання: «старший викладач» Профайл викладача: https://cypur.blogspot.com/ Тел.: 0955601479 E-mail: paryniuk82@gmail.com Робоче місце: кабінет №11
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс. Тексти вправ (слова, словосполучення, речення) для аналізу навчального матеріалу дібрані з галузі електричної інженерії
Лінк на дисципліну	<i>Вказується посилання на розроблений електронний курс та розміщений в Google Classroom, Teams або Moodle</i> див. http://surl.li/ovsgm http://surl.li/tmzdl http://surl.li/tmzfi